

τος καὶ τὴν κατὰ τὸ ἐνὸν θεραπεῖαν αὐτῶν, ὅπως ἤρξαντο ἤδη φρονούντες εὐάριθμοὶ τινες τῶν ἐν Ρωσίᾳ εὖ φρονούντων; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα.

Ἐν τούτοις προκειμένου τοῦ λόγου περὶ ἐπαναστάσεων καὶ τοιούτων κοινωνικῶν φαινομένων τῆς ἱστορίας δὲν εἶναι ἴσως ἀνάξιοι ἰδιαιτέρως μνείας οἱ λόγοι οὗτοι Φρειδερίκου τοῦ Μεγάλου, δι' ὧν καὶ περὶ τὴν παροῦσαν μελέτην. Ἡ Σαθρότης καὶ ἀστέθεικ εἶναι ἀναπόφευκτοὶ ἐλλείψεις παντὸς ἀνθρωπίνου ἔργου. Αἱ ἐπαναστάσεις καὶ ἐν ταῖς μοναρχίαις καὶ ἐν ταῖς δημοκρατίαις ἔχουσι τὰ πρῶτα αὐτῶν αἰτίαι ἐν τοῖς ἀναλλοιώτοις νόμοις τῆς φύσεως. Τὰ δὲ ἀνθρώπινα πάθη δέον νὰ χρησιμεύωσιν ὡς ὠθησις, ἵνα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν νέα προσάγωνται φαινόμενα ἐπὶ τῆς μεγάλῃς σκηνῆς τῆς ἱστορίας.¹

ΝΕΟΕΛΛΗΣ ΚΑΖΑΖΗΣ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝ ΣΤΟΚΟΛΜῃ

Β' ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΙΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ*

Τὴν 8ὴν Αὐγούστου συνεπληρώθη ἔτος ἀφ' ἧς ἡμέρας εἰς τὴν βορειοτέραν εὐρωπαϊκὴν πρωτεύουσαν, τὴν Στοκόλμην, ἔκαμιν ἑναρξεν τῶν ἐργασιῶν τοῦ τοῦ Β' διεθνὲς περὶ τῶν Φυλακῶν συνέδριον. Ἄν καὶ πληθὺς δημοσιεύσεων προηγήθη, ἰδίως δ' ἐπηκολούθησε μετὰ τὸ Συνέδριον τοῦτο, πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ Σύνοδος αὕτη δὲν ἀπασχόλησε τὴν κοινὴν γνώμην, δὲν διήγειρε τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κοινοῦ τόσον, ὅσον πᾶς τις ἤθελε περιμένει ἀπὸ τοῦ ζήτημα τοῦ ἀπαρτίζον τὰ ἀντικείμενον τῶν συζητήσεων αὐτοῦ, ὅσον τέλος ἀπασχόλησε τὸ κοινὸν ἢ ἐν Λονδίνῳ τῷ 1872 γενομένη.

Οὔτε εἰς πλημμελῆ συγκρότησιν τοῦ Συνεδρίου, οὔτε εἰς πλημμελὲς πρόγραμμα τῶν ὑπὸ συζήτησιν θεμάτων ἀποδοτέον τοῦτο. Ὅταν τις ἐνθυμηθῇ, ὅτι τὴν 1/13 ἰουνίου συνήρχοντο εἰς Συνέδριον ἐν Βερολίνῳ οἱ δύο ἀρχιγραμματεῖς τῶν μεγαλειτέρων αὐτοκρατοριῶν καὶ μετ' αὐτῶν οἱ πρωθυπουργοὶ καὶ ὑπουργοὶ τῶν ἐξωτερικῶν τῶν λοιπῶν μεγάλων δυνάμεων τῆς Εὐρώπης, ὅπως κανονίσωσι τὴν τύχην τῶν λαῶν τῆς Ἀνατολῆς μετὰ τὸν συμβῆντα πόλεμον, θέλει εὐκόλως ἐννοήσῃ, ὅτι πᾶν Συνέδριον φιλειρηνικὸν ἀμέσως κατόπιν ἐρχόμενον δὲν ἠδύνατο ἢ νὰ ἐπισκικασθῇ. Ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου μέχρι τῶν μέσων Ἰουλίου οἱ ἀνταποκριταὶ ἐφημερίδων, παραμονεύοντες τὴν εἴσοδον τοῦ μεγάρου Ῥατζιβίλ, ὅπως ἴδωσιν εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους τοὺς Ἀφρικτύνους τῆς ἐποχῆς μας, καὶ ἐκ τῆς φυσιογνωμίας των κρίνωσι περὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς συνδιασκέψεως, ἐτηλεγράφουν εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης περὶ τοῦ, πῶς ὁ πρίγκηψ Γορτσάκωφ ἐφαίνετο σύννους ἢ εὐθυμος, πῶς ὁ λόρδος Βήκονσφηλδ ἐφαίνετο ζωνρὸς ἢ οὐ, καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ποῖον

¹ Frédéric le grand, Oeuvres. — Du gouvernement du Brandebourg.

* Ἀνεγνώσθη ἐν τῷ Σολλόγῳ Παρνασσῷ.

μέτρον ἐλήφθη ὑπὲρ τῆς Σερβίας ἢ τῆς Ἀνατολικῆς Ῥωμυλίας, ὥστε τὸ κοινὸν συνειθίσαν εἰς τοιαῦτα σπουδαῖα νέα, ἀπεδέχθη συγκριτικῶς μετὰ τινος ἀδιαφορίας τὴν εἰδήσιν τῆς ἐνάρξεως Συνεδρίου ἔχοντας ἀποστολὴν καὶ ἐκφράσῃ εὐχὰς καὶ ἀποφάσεις οὐχὶ ὑποχρεωτικὰς.

Πρὶν ἢ εἰσελθῶμεν εἰς τὴν ἀφήγησιν τῶν κατὰ τὸ Β' Διεθνὲς Ποινολογικὸν Συνέδριον, ἢ Β' Σύνοδον τοῦ Διεθνoῦς Ποινολογικοῦ Συνεδρίου κατ' ἄλλους, ὡς ἐξετάσωμεν δι' ὀλίγων πῶς ἔλαβον τὴν ἀρχὴν των, καὶ πότε ἐγένετο ἤδη κατὰ πρῶτον κοινὴ σκέψις περὶ βελτιώσεως τῶν φυλακῶν.

Κατὰ τοὺς ἀρχαίους χρόνους ἡ ποινὴ τῆς φυλακίσεως ὀλίγον ἦτο γνωστὴ, καὶ εἰς τοὺς κατόπιν αἰῶνας ἀκόμη μικρὰ ἀπεδίδeto αὐτῇ σημασία. Ἐπὶ πολλὸν καιρὸν δὲν ἐγένετο χρῆσις τοῦ μέσου τούτου, ἢ πρὸς τιμωρίαν μικρῶν παραπτωμάτων διαπραχθέντων ὑπὸ ἀνθρώπων πτωχῶν, μὴ δυναμένων καὶ ἐκτίσῃ διὰ χρημάτων τὸ ἀμάρτημά των. Εἰς περιστάσεις σπουδαιοτέρας, ὅποτε δὲν ἤθελον καὶ κάμωσι χρῆσιν διαφόρων τρόπων θανάτου, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον σκληρῶν, κατέφευγον εἰς τὴν ἐξορίαν ἐπιβαρυνομένην ἢ οὐ δι' ἀκρωτηριασμῶν, ἢ καὶ εἰς σωματικὰς ποινὰς, ραβδισμοὺς, φραγγελώσεις καὶ ἄλλας τοιαύτας, τῶν ὁποίων ἡ ἀφήγησις αὐτῇ μόνῃ ἀρκεῖ ὅπως προξενήσῃ φρίκην καὶ αἶσχος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Βαθμηδὸν ὅμως ὡς τὰ ἔθνη ἐξημεροῦντο, καὶ ἡ περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς ἰδέα ηὔξανεν ἐν τῇ κοινῇ συνειδήσει, ἡ κοινωνία ἤρχισε καὶ φαίνεται καὶ πῶς φειδωλοτέρα εἰς τὴν χρῆσιν τῶν θανατικῶν ποινῶν, συνείδε δὲ ὅτι καὶ ἡ ποινὴ τῆς ἐξορίας κατήντα ἀμοιβαία ἀνταλλαγὴ κακούργων, τῶν ὁποίων ἡ μετέθεσις ἀπὸ χώρας εἰς χώραν ηὔξανε τὰς γνώσεις, καὶ τοὺς καθίστα ἐπιδεξιωτέρους περὶ τὸ ἔργον των, χωρὶς ὅμως καὶ μείοι καὶ τὰς περὶ τὸ ἐγκληματεῖν διαθέσεις των. Φυσικὴ τῶν ἐντυπώσεων τούτων συνέπεια ἦτο καὶ γίνηται ὁλονὲν μείζων χρῆσις τῆς ποινῆς τῆς φυλακίσεως, καὶ καὶ παρίσταται ἀνάγκη τόπου πρὸς φύλαξιν τῶν ἐκείστοτε καταδικαζομένων. Δὲν ἐπῆλθεν ὅμως ἀμέσως καὶ ἡ σκέψις περὶ ἀνιδρύσεως ἰδιαιτέρων πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον κτιρίων. Ἐκ τῶν ἐνόντων ἐθεραπεύετο ἡ ἀναφαινομένη ἀνάγκη, καὶ ὅτε μὲν πάλαιοι πύργοι, ὅτε δὲ ὑπόγειοι κρύπται παλαιῶν φρουρίων ἐχρησίμευον πρὸς κράτησιν τῶν καταδικῶν. Οὔτε διαφορὰ φύλου, οὔτε ἡλικίας, οὔτε εἶδους παραπτώματος ἢ κακουργήματος ἐλαμβάνετο ὑπ' ὄψιν, ἀλλ' ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες, παῖδια καὶ γέροντες ἐρρίπτοντο ἀναμῖξ ἐν τῇ καθύγρφ σκοτεινῇ καὶ ψυχρᾷ φυλακῇ ὑπὸ τὴν φύλαξιν βαρβάρων δεσμοφυλάκων.

Μόλις κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΓ' αἰῶνος ἀπκντῶμεν εἰς διάφορα κράτη ἰδρυόμενα τὰ Σωφρονιστήρια (Maisons de Correction ἢ Zuchthäuser), διακρινόμενα τῶν κοινῶν φυλακῶν, ὅτι ἐπεβάλλετο ἐν αὐτοῖς ἡ ἐργασία ὑποχρεωτικῶς. Βεβαίως τοῦτο ἦτον ἤδη μεγάλη πρόοδος, καθ' ὅτι, ἀργία μὴτηρ κακίας, λέγει ἡ παροιμία, καὶ ἐν τῇ φυλακῇ περισσότερον παρὰ εἰς πᾶν ἄλλο μέρος ἐπικίνδυνον καθίσταται τὸ ἀργεῖν. Καὶ αὐτὰ ὅμως τὰ Σωφρονι-

στήρια δὲν ἀπέφεραν τοὺς ὁποίους προσεδόκων κατὰ τὴν σύστασιν των καρπούς, διότι καὶ ἐδῶ παλαιοὶ κακούργοι ἐγγηράσαντες εἰς τὸ ἐγκλήμα, ἀλήθεται ἄνευ οὐδενὸς ἔργου, καὶ παιδίᾳ παρημελημένης ἀγωγῆς κατὰ πρῶτον ἁμαρτάνοντα ἐκλείντο ἐν τῷ αὐτῷ καταστήματι, ὅπου ὑπεχρεοῦντο μὲν τὴν ἡμέραν νὰ ἐργάζωνται, τὴν νύκτα ὅμως διήρχοντο εἰς κοινούς κοιτῶνας. Μετ' ὀλίγον λοιπὸν ἀπεδείχθη, ὅτι καὶ αὐτὰ τὰ Σωφρονιστήρια, ἀπὸ τῶν ὁποίων τόσα προσεδόκωντο, ἀπέτυχον τοῦ σκοποῦ των, γενόμενα μάλιστα σχολεῖα τελειοποιήσεως τοῦ ἐγκλήματος ἕνεκα τοῦ συναγελασμοῦ τῶν τάσων πολλὰ πλὴν εἰδῶν κακούργων. Ὁμολογητέον, ὅτι ἂν τὰ Σωφρονιστήρια ταῦτα, τὰ ὅποια δὲν δύναται τις νὰ χαρακτηρίσῃ ὡς σπουδαίαν μεταρρυθμίσιν τοῦ συστήματος τῶν φυλακῶν, ἂν ἀπέτυχον, λέγω, τοῦ σκοποῦ των, δὲν εἶχον ἰδρυθῇ ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ τῆς βελτιώσεως τῶν δεσμοτηρίων. Λόγοι οἰκονομικοὶ, ἐλπίδες πραγματοποιήσεως μεγάλων ὠφελειῶν ἐκ τῆς ὑποχρεωτικῆς τῶν καταδίκων ἐργασίας, εἶχον συντείνει εἰς τὴν ἀνίδρυσιν αὐτῶν πολὺ περισσότερον τῶν σήμερον ἐπιζητούμενων ἠθικῶν ὠφελιμάτων.

Νέα ἐποχὴ ἐγκαινιάζουσα νέαν περίοδον ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν φυλακῶν ἀρχεται κατὰ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος. Αἱ ιδέαι αἵτινες τότε ἐκυφοροῦντο καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ αἵτινες ἐπήνεγκον τὰς περὶ τῆς ἀνθρωπότητος ἐν γένει προόδους, καὶ τὰς συνεπείχοντες ἀνακηρυχθείσας ἀρχὰς ἐπέδρασαν καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς τύχης τῶν φυλακισμένων. Βεβαίως ὁ Ἄγγλος John Howard ἠδύνατο νὰ καυχηθῇ ὅτι εἶναι ὁ λαβὼν τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ὠθήσεως περὶ μεταρρυθμίσεως τῶν φυλακῶν. Ἡ περιγραφή τῆς ἐν ταῖς φυλακαῖς ζωῆς, ἣν ἔκαμε ἐν τῷ καταστάντι παγκοίνῳ ἔργῳ του «ἡ κατάστασις τῶν φυλακῶν» (The state of prisons) ἦν τοσοῦτον ἐπιτυχὴς καὶ ζωντὰ, ὥστε συνεκίνησεν ὅλην τὴν κοινωνίαν καὶ ἔπεισε πολλοὺς περὶ τῆς ἀναποφεύκτου ἀνάγκης νὰ ληθῇ πρόνοια περὶ βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἀνθρωπίνων πλασμάτων, ἃ κακὴ μοῖρα ὠδήγησεν εἰς τὸ ἐγκλήμα. Δὲν ἦτο ἴσως ἡ πρώτη φορά καθ' ἣν ἐγένετο λόγος περὶ βελτιώσεως τῶν φυλακῶν, ἀλλὰ πρὸ τοῦ Howard οὐδεὶς εἶχε γράψῃ εἰκόνα τοσοῦτον ἀληθῆ καὶ ἀκριβῆ ἐν ὅλαις ταῖς λεπτομερείαις αὐτῆς, ἥτις νὰ ἀντίκηται τοσοῦτον πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς προόδου καὶ φιλάνθρωπίας, διὰ τὰ ὅποια ἡ ἐποχὴ αὕτη ἐπεθύμει, καὶ δικαίως, νὰ σεμνύνηται. Ἡ φωνὴ τοῦ Howard ἠκούσθη καὶ διήγειρε γενικὸν ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ ζητήματος εἰς ὃ ἀφιέρωσε μετ' ἐπιμονῆς ἀξίας θαυμασμοῦ τὰ τελευταῖα 17 ἔτη τῆς ζωῆς του. Ἡ ὠθησις αὕτη μετεδόθη ἀπὸ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου, ἐν ᾧ ὁ παλαιὸς κόσμος ἀπησχολεῖτο εἰς τοὺς πολέμους καὶ τὰς ταραχὰς τὰς προκληθείσας ἀπὸ τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν, ἀνεπτύχθησαν ταχέως τὰ δύο συστήματα, ἅτινα ἔμελλον νὰ διαιρέσωσι εἰς δύο στρατόπεδα, ἐπὶ πολὺν χρόνον, τοὺς φίλους τῆς μεταρρυθμίσεως τῶν φυλακῶν δηλ. τὸ σύστημα τῆς Πενσυλβανίας καὶ τὸ τῆς Αὐστρου, ἥτοι τὸ σύστημα τῆς διαρκοῦς ἀπομο-

νώσεως μετ' ἐργασίας, καὶ τὸ τῆς ἐν κοινῷ ἐργασίας τῆς ἡμέρας χωρισμοῦ δὲ τῆς νυκτός.

Ἀποκτασταθείσης τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἡσυχίας ἐν Εὐρώπῃ, τὸ ζήτημα τοῦτο ἐτέθη πάλιν εἰς συζήτησιν εἰς τὰ πλεῖστα τῶν Κρατῶν. Κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἐκατονταετηρίδος εἰσήχθησαν βεβαίως πολλὰ βελτιώσεις εἰς τὸ σύστημα τῶν φυλακῶν. Μεγάλαι πρόοδοι ἀνκμφισθητῶς ἐγένοντο εἰς τὰ τῆς ἐνδυμασίας, τῆς τροφῆς καὶ τὰ τῆς λοιπῆς δικίτης τῶν φυλακισμένων, τῶν ὁποίων ἡ τύχη ἐβελτιώθη ἐπὶ τὸ φιλάνθρωπότερον. Τὸ ποινολογικὸν ὅμως ζήτημα δὲν ἦτο ἀπλῶς ζήτημα φιλάνθρωπίας· εἶχε καὶ ἔχει ἄλλον γενικώτερον καὶ πρακτικώτερον σκοπὸν, νὰ μειώσῃ τοῦλάχιστον, ἀφ' οὗ δὲν δύναται νὰ ἐμποδίσῃ τὸ ἔγκλημα. Αἱ εἰς τὴν δίκαιαν τῶν φυλακισμένων ἐπενεχθεῖσαι βελτιώσεις ἔσχον ὡς ἀποτέλεσμα τὴν αὐξήσιν τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς, καὶ ἐπομένως Κυβερνήσεις τε καὶ ἄτομα δὲν ἔπαυσαν ἀπὸ τοῦ νὰ προσπαθῶσιν ἕκαστος τὸ ἐπ' αὐτῷ πρὸς λύσιν τοῦ ἐνδιαφέροντος τοῦς πάντας ζητήματος. Ὁ τύπος ἤνοιξε τὰς στήλας του εἰς ἄρθρα περὶ τούτου, ἐπιστημονικὴ γραμματολογία ὅλη, ἀρκετὰ εὐρεῖα, ἐφάνη ἐπὶ τούτῳ, ἑταιρίαι σοφῶν καὶ φιλάνθρωπων συναθροίσεις ἐπελήφθησαν τῆς συζητήσεως, ἐν πολλοῖς δὲ Κράτεσιν ἐσχηματίσθησαν ἰδιαίτεραι ἑταιρίαι ὅπως ἐργασθῶσιν ἀποκλειστικῶς πρὸς βελτιώσιν τῶν φυλακῶν. Τότε δὴ κατὰ πρῶτον ἐσκέρθησαν νὰ καλέσωσιν εἰς διεθνὲς συνέδριον τοὺς ἐν διαφόροις Κράτεσι περὶ τῶν φυλακῶν ἀσχολουμένους εἰδικοὺς ἄνδρας ὅπως σκεφθῶσι πρὸς λύσιν τοῦ σπουδαίου τούτου ζητήματος.

Διέφορα πρόσωπα ἐνδιαφερόμενα σπουδαίως εἰς τὴν μεταρρύθμισιν τῶν φυλακῶν, ἀνταλλάκζοντα εἴτε διὰ ζώσης, εἴτε καὶ ἐγγράφως τὰς ιδέας των καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρησιμότητα τοιούτου συνεδρίου, ἀπηύθυναν «πρὸς πάντας τοὺς φίλους τῆς μεταρρυθμίσεως» γενικὴν πρόσκλησιν ὅπως συνέλθωσιν ἐν Φραγκφώρτῃ (ἐπὶ τοῦ Μείνου) τὸ 1846. Ἡ πρόσκλησις ἔφερε τὰς ὑπογραφὰς τῶν Aubanel, Crawford, David, Diez, Ducpetiaux, Harnier, Zebb, Julius, Sindpaintner, Mittermaier, Moreau, Christophe, Nöllner, Picot, Russel, Luringar, Varrentrapp καὶ Welcker. Πράγματι τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1846 συνῆλθεν ἐν Φραγκφώρτῃ τὸ Συνέδριον εἰς ὃ συμμετέσχον 46 Γερμανοὶ καθὼς καὶ ἀντιπρόσωποι τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς, τῆς Ἀγγλίας, Γαλλίας, Ρωσίας, Ὁλλανδίας, Ἑλβετίας, Δανίας, Σουηδίας καὶ Νορβηγίας καὶ τοῦ Βελγίου ἐν ὧν 29. Ὁ γνωστὸς καθηγητὴς τοῦ ἐν Αἰδελβέργῃ Πανεπιστημίου Mittermaier ἐξελέχθη Πρόεδρος, ὁ δὲ Δρ. Varrentrapp (ἐκ Φραγκφώρτης) Γραμματεὺς. Ὡς βάσις τῶν συζητήσεων ἐχρησίμευσε πρόγραμμα, συνταχθὲν ὑπὸ τῶν ἀπευθυνάντων τὴν πρόσκλησιν, καὶ τὸ ὁποῖον ὥριζε τὰ θέματα ἃ κατὰ προτίμησιν ἤθελον συζητηθῆ ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου. Αἱ συζητήσεις διήρκεσαν τρεῖς ἡμέρας, τὸ δὲ ἀποτέλεσμα αὐτῶν, ἥτοι αἱ γνώμαι τῆς πλειοψηφίας, συνταχθεῖσαι εἰς ὀκτὼ ἀποφάσεις, κατεχωρίσθησαν ἐν τοῖς

πρακτικοῖς τοῦ Συνεδρίου, δημοσιευθεῖσαι εἰς ἴδιον τεύχος ἐν Φραγκφούρτῃ τὸ 1847.

Τοῦτο ἦν τὸ πρῶτον διεθνὲς Ποινολογικὸν Συνέδριον, ὅπερ, ἀπορρέον ἀπὸ τῆς ἰδιωτικῆς ἀποκλειστικῆς πρωτοβουλίας, ἐγένετο ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ἀφορμὴ περαιτέρω συζητήσεων καὶ μελετῶν ἐπὶ τοῦ ἐπασχολούντος ἡμᾶς ζητήματος.

Κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἐν Φραγκφούρτῃ Συνεδρίου, δεύτερον τοιοῦτον εἰς ὃ παρ-
ραστάθησαν ἀντιπρόσωποι σχεδὸν ὅλων τῶν πεπολιτισμένων Κρατῶν, συνήλ-
θε τὸ ἀκόλουθον ἔτος (1847) ἐν Βρυξέλλαις, διαρκέσαν ἐπίσης τρεῖς ἡμέρας.
Ἐπρόκειτο δὲ νὰ συνέλθῃ πάλιν τὸ προσεχὲς ἔτος ἐν Ἑλβετικῇ ἢ Ὀλλανδικῇ,
ὅτε τὰ κατὰ τὸ 1848 ἐπελθόντα πολιτικὰ συμβάντα, τὰ συνταράξαντα
τὴν Εὐρώπην ὅλην, ἐμπόδισαν, ὥς ἦτο ἐπόμενον, τὴν συνάθροισιν τοῦ Γ'
Διεθνοῦς Συνεδρίου, καὶ μόλις μετὰ δέκα ἔτη, ἦτοι κατὰ τὸ 1857, κατορ-
θώθῃ νὰ συνέλθῃ ἐν Φραγκφούρτῃ Διεθνὲς περὶ ἀγαθοεργίας (bienfaisance) Συ-
νέδριον, τοῦ ὁποίου τὸ ἐν τμήμα, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ καθηγητοῦ Mi-
ttermaier, ἡσχολήθη ἀποκλειστικῶς ἐπὶ τοῦ ποινολογικοῦ ζητήματος.

Ἡ σειρά τῶν Ποινολογικῶν Συνεδρίων σταματᾷ ἐδῶ μέχρι νεωτέρας ἀπο-
φάσεως, ἕως οὗ τὸ 1872 βλέπομεν συνεργόμενον πάλιν τοιοῦτο Συνέδριον
ἐν Λονδίνῳ, οὗτινος ἀποκλειστικὸς σκοπὸς καὶ ἀντικείμενον ἦτο τὸ ποινολο-
γικὸν ζήτημα. Μεγάλῃ διαφορὰ ὑπάρχει μεταξὺ τῶν τριῶν προηγουμένων
καὶ τοῦ ἐν Λονδίνῳ. Τὰ πρῶτα εἶχον χαρακτῆρα ὅλως ἰδιωτικὸν ἀτόμων τι-
νων ἀναλαβόντων τὴν πρωτοβουλίαν τῆς συγκαλέσεώς των, οὐδόλως δ' ἀν-
τιπροσωπευθεῖσων ἐν αὐτοῖς τῶν κυβερνήσεων, αἵτινες κατ' ἐλάχιστον, ὡς
οὐχὶ οὐδόλως συνέτειναν εἰς τὴν σύνοδόν των. Τὸ ἐν Λονδίνῳ ἐγένετο συνε-
πείᾳ προσκλήσεως τῆς κυβερνήσεως τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν, καὶ ἡ σύν-
θεσις τοῦ ἦν ὅλως διάφορος, καθ' ὅτι ἐν αὐτῷ παρεκάθησαν ἑκατὸν περίπου
ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι εἰκοσι δύο διαφόρων Κρατῶν, τὰ δὲ λοιπὰ μέλη τοῦ
Συνεδρίου ἦσαν καθηγηταί, διευθυνταὶ σωφρονιστηρίων, ἀνώτεροι ὑπάλληλοι
διευθύνσεων τῶν φυλακῶν, καὶ ἄλλα ἄτομα ἐνδιαφερόμενα εἰς τὸ ὑπὸ συζή-
τησιν ἀντικείμενον, ἢ ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματός των ἐξωκειωμένα πρὸς τὰ
ζητήματα ἃ τὸ Συνέδριον ἐπρόκειτο νὰ συζητήσῃ.

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς ἐργασίας τὸ Συνέδριον τοῦ Λονδίνου παρεδέχθη
τύπον ὅλως ἴδιον. Ἐν τοῖς προηγουμένοις σκοπὸς των ἀποκλειστικὸς ἦτο ἡ
ἀνταλλαγὴ ἰδεῶν. Ὑπέθετον ὅτι ἤθελον ἐπιτύχει ἀποφάσεις ὀριστικὰς ἐπὶ
ζητημάτων ποινολογικῶν, διδομένης τῆς εὐκαιρίας εἰς τε τοὺς θεωρητικοὺς
καὶ τοὺς πρακτικοὺς ν' ἀναπτύξωσι καὶ ὑποστηρίξωσι τὰς γνώμας των. Ἀλλ'
ἡ πληθὺς τῶν ἀποφάσεων ἃς ἐξήνεγκαν ἀπέφερχεν ὀλίγους καρπούς· ἄλλαι
μὲν ἔμειναν ἀνεφάρμοστοι, ἄλλαι δ' ἐφαρμοσθεῖσαι ἀπεδείχθησαν ἐστερημέ-
ναι τῆς πρακτικῆς ἀξίας ἥτις τοῖς ἀπεδίδετο. Ἐνεκὰ τούτων τῶν λόγων ἐν
τῷ Συνεδρίῳ τοῦ Λονδίνου ἀπεφασίσθη ὅτι σκοπὸς τοῦ ἦτο «Νὰ συλλέγῃ
στατιστικὰς περὶ τῶν φυλακῶν πληροφορίας, νὰ συγκρίνῃ τὰ ἀποτελέσματά

τῆς πείρας, ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διαφόρων συστημάτων τῶν φυλακῶν, τῶν διαφόρων ποινικῶν νομοθεσιῶν, νὰ συγκρίνῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐκφοβίσεως τῶν διαφόρων εἰδῶν τιμωριῶν καὶ δικίτης, καὶ τὰς μεθόδους τὰς ἐν χρήσει διὰ τὴν περιστολὴν ὡς καὶ διὰ τὴν πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος.»

Ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἐκείνῳ ἔγκυρως ἐγκυβερνήθη ἡ ἰδέα τοῦ νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν λύσιν τοῦ ποινολογικοῦ ζητήματος διὰ θεωρητικῶν συζητήσεων καὶ προσεπάθησαν πρὸ πάντων νὰ συλλέξωσιν αὐθεντικὰς πληροφορίας ἐπὶ τῆς καταστάσεως τῶν ποινικῶν θεσμῶν τῶν διαφόρων κρατῶν, ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων, τῆς πείρας, ὡς καὶ τῶν ἀποτελεσμάτων ἅτινα ἐπετεύχθησαν, μετὰ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἡ ἐμβριθύνουσα μελέτη τῶν ἐγκλημάτων, καὶ τῶν ἐν χρήσει μέσων πρὸς περιστολὴν τῶν ἡδύνατο μόνη νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὴν ὀριστικὴν λύσιν τῶν κυρίων σπουδαίων ζητημάτων, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐξευρεθησομένων ἀληθειῶν. Ἐπὶ πλέον ἐν τοῖς λοιποῖς Συνεδρίοις εἶχον ἀσχοληθῇ κατὰ προτίμησιν, ἢ ἀποκλειστικῶς, εἰς τὴν βελτίωσιν τοῦ συστήματος τῶν φυλακῶν. Ἀλλ' ἐὰν ἐνδιαφέρῃ ἡ τιμωρία τῶν ἐνόχων, οὐχὶ ὀλιγώτερον ἐνδιαφέρῃ νὰ ζητῇ τις νὰ προλάβῃ τὴν εἰς τὸ ἔγκλημα κατὰπτωσίν των. Κατὰ συνέπειαν μεγάλῃ ἀπεδόθη προσοχὴ πρὸς τοῦτο, καὶ ἐνησχολήθησαν μετ' ἰδιάζοντος ἐνδιαφέροντος περὶ τοῦ ζητήματος τῆς βοήθειας, ἥτις, πρέπει νὰ παρέχεται τοῖς ἀπελευθερουμένοις ἐγκληματίαις, καὶ τῶν μέσων τοῦ σώζειν τὰ παρημελημένης ἀνατροφῆς ἐγκαταλειμμένα ἢ ὀρφανὰ πικιδία.

Πρὶν ἢ διαλυθῇ τὸ Συνέδριον τοῦ Λονδίνου διώρισεν ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἐπιτροπῆς τῆς ὁποίας μέλημα ἦτο νὰ προετοιμάσῃ τὸ δεύτερον Διεθνὲς Συνέδριον. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη ἐπαυξήθη δι' ἐπισήμων ἀντιπροσώπων διαφόρων κρατῶν ἀπεφάσισε κατὰ τὴν ἐν Bruchsal σύνοδόν της τὸ 1875 ὅπως τὸ δεύτερον Συνέδριον συνέλθῃ ἐν Στοκόλμῃ, ἐὰν ἡ συνοδικὴ κυβέρνησις ἀπέδεχτο τὴν πρότασιν ταύτην. Ἐὰν μετὰξὺ τῶν ἄλλων κεντρικωτέρων πόλεων προηγήθῃ ἡ βορειοτάτη πρωτεύουσα τῆς Εὐρώπης τοῦτο ἐξηγεῖται ἐκ τοῦ ὅτι, τῆς Σουηδίας εὐτυχισμένης νὰ ἔχῃ σειρὰν ὅλην ἡγεμόνων ἀτομικῶς ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῶν φυλακῶν ἐνδιαφερομένων καὶ ἐργασθέντων, ἡ κοινὴ γνώμη ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος μετ' ἐνδιαφέροντος, καὶ ἐπετεύχθησαν ἀποτελέσματα προξενούντα τιμὴν εἰς τὸ κράτος τοῦτο. Ὅπως ἀσφαλίσῃ δὲ τὴν πρακτικὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Συνεδρίου ἀπεφάσισε ν' ἀποφύγῃ ὅσον τὸ δυνατόν τὰς θεωρητικὰς καὶ ἀρηρημένας συζητήσεις, παραδεχθεῖσα πρόγραμμα περιέχον ζητήματα τινα γενικοῦ καὶ ἀμέσου ἐνδιαφέροντος.

Ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ προέδρου τῆς ἐπιτροπῆς Dr Wines (ἐκ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν) μεταβάντος κατὰ τὸ 1876 εἰς Σουηδίαν, ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας ἀπεδέξατο μετὰ προθυμίας τὴν πρότασιν, καὶ ἡ κυβέρνησις του ἀνέλαβε νὰ καλέσῃ ἐπισήμως ὅλας τὰς κυβερνήσεις τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν, νὰ ἀντιπροσωπευθῶσιν ἐν τῷ Συνεδρίῳ, οὗτινος ἡ συγκάλεσις ὤρίσθη διὰ τὸ 1878 εἰς τὴν πρωτεύουσάν της, ἐζήτησε δὲ

πρὸς τῶν Βουλῶν πίστῳσιν δραχ. 25,000 περίπου διὰ τὰ πρὸς ὑποδοχὴν τοῦ Συνεδρίου ἀναγκαστικὰ ἐξόδα.

Συνεπῶς τῷ κανονισμῷ τοῦ Συνεδρίου, τὰ μέλη τῆς διεθνοῦς ἐπιτροπῆς καὶ οἱ τῶν διαφόρων κυβερνήσεων ἀντιπρόσωποι συνήλθον ἐν Στοκκόλμῃ ὀλίγας ἡμέρας πρότερον, ἵνα κανονίσωσι τὰ τῶν ἐργασιῶν των καὶ τινὰ ἄλλα προκαταρκτικὰ ζητήματα. Πρῶτον καὶ κύριον ἔργον ὑπῆρξεν ἡ σύνταξις καὶ ψήφισις καταστατικοῦ διὰ τὴν προταθεῖσαν διεθνή ἐπιτροπὴν, ἣτις μέλλει νὰ ᾔνῃ διαρκὴς καὶ ἐπίσημος καθὼς τὰ συνέδρια τῆς στατιστικῆς, τῶν ταχυδρομείων καὶ τηλεγράφων, τῶν μέτρων καὶ σταθμῶν καὶ ἄλλα τοιαῦτα.

Σκοπὸς τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης εἶναι, νὰ συλλέγῃ τὰ ἔγγραφα καὶ τὰς πληροφορίες τὰς σχετικὰς πρὸς τὴν πρόληψιν καὶ τὴν περιστολὴν τοῦ ἐγκλήματος, ὥς καὶ πρὸς τὸ σύστημα τῶν φυλακῶν, νὰ φωτίῃ δὲ τὰς κυβερνήσεις ἐπὶ τῶν γενικῶν μέτρων τῶν ληπτέων ἵνα προλαμβάνωνται καὶ τιμωρῶνται αἱ παραβάσεις τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐπιζητούμενης πάντοτε τῆς βελτιώσεως τῶν ἐνόχων.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη θὰ δημοσιεύῃ γαλλιστὶ ἐν ἰδίῳ δελτίῳ

Τοὺς νόμους καὶ ὁργανικοὺς κανονισμοὺς τῶν διαφόρων κυβερνήσεων περὶ φυλακῶν· τὰ οἰκεῖα νομοσχέδια καὶ τὰς αἰτιολογικὰς ἐκθέσεις, ὥς καὶ τὰς ἐκθέσεις ἐπὶ τῶν ζητημάτων τῶν ὑποβαλλομένων εἰς τὴν συζήτησιν τῶν συνεδρίων, καθὼς καὶ πᾶν ἄρθρον ἢ ὑπόμνημα, ἀνῆκον εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἀρμοδιότητός της, ἀνεγνωρισμένου κοινοῦ ἐνδιαφέροντος. Τέλος δὲ θὰ διοργανίξῃ τὴν Διεθνή Ποινικὴν Στατιστικὴν καὶ θὰ προετοιμάξῃ τὰ τῶν Διεθνῶν Συνεδρίων.

Τὸ σχέδιον τοῦτο τοῦ καταστατικοῦ ὑπεβλήθη τῇ συνηδικῇ κυβερνήσει, ἣτις ἀνέλαβε νὰ προτείνῃ εἰς ἅπασας τὰς λοιπὰς κυβερνήσεις τὴν παραδοχὴν του, καὶ τὸν διορισμὸν ἐπισήμων ἀντιπροσώπων πρὸς καταρτισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἢ προετοιμάσασα τὰ τοῦ Συνεδρίου, ἔχουσα τὴν ἐντολὴν νὰ καλέσῃ, ἐκτὸς τῶν ἐπισήμων ἀντιπροσώπων, ἐξ ἐκάστου κράτους καὶ τοὺς ἐνδιαφερομένους περὶ τοῦ ζητήματος τῶν φυλακῶν, ἐτίμησε καὶ ἐμὲ διὰ προσκλήσεώς της, καὶ ἐσκόπουν ἀτομικῶς νὰ ὑπάρχω, ὅποτε ἡ κυβερνήσις ηὐδόκησε νὰ μὲ ἐπιφορτίσῃ νὰ τὴν ἀντιπροσωπεύσω, καὶ οὕτως, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά ταύτην, ἔλαβον μέρος εἰς τὸ Συνέδριον ὡς καὶ εἰς τὰς προκαταρκτικὰς τῆς ἐπιτροπῆς ἐργασίας.

Τὴν Τρίτην, 8/20 Αὐγούστου ἐγένετο, μετὰ τῆς συνήθους εἰς τοιαύτας περιστάσεις πομπῆς, ἡ ἐναρξὶς τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου. Ὁ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργὸς τῆς Σουηδίας καὶ Νορβηγίας, στρατηγὸς Björnstjerna, ἐκλεχθεὶς κατὰ τὰ εἰωθότα, ἐξ ἀβροφροσύνης πρὸς τὸ φιλοξενοῦν κράτος πρόεδρος, ἐχαίρετισε διὰ συντόμου, καταλληλοτάτου προσφωνήσεως τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου. Ἦτο πράγματι ἄξιον ἐνδιαφέροντος, νὰ βλέπῃ τις 296 πρόσωπα, συνελθόντα ἐκ τῶν τεσσάρων σημείων τοῦ ὀρίζοντος, ἐπὶ τῷ φιλειρηνι-

καὶ φιλανθρωπικῶ σκοπῶ νὰ συσκεφθῶσι καὶ ἐργασθῶσιν ἀπὸ κοινοῦ, ἀφ' ἑνὸς μὲν πρὸς μείωσιν τοῦ ἐγκλήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς βελτίωσιν τῆς τύχης τῶν διὰ τινὰ αἰανδῆποτε αἰτίαν εἰς τὸ ἐγκλημα περιπεσόντων καὶ κρατουμένων ἀτόμων. Ὅλα τὰ πεπολιτισμένα κράτη ἀπὸ τῆς Νέας Σκωτίας μέχρι τοῦ Ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἑλπίδος, ἀπὸ τῆς Κίνας, Ἰαπωνίας καὶ Νέας Ζηλανδίας, μέχρι τῶν Νήσων τοῦ Hawai καὶ Sandwich, πάντες ἀντεπροσωπεύοντο παρεκτὸς τῆς ὁμόρου ἡμῶν ἐπικρατείας. Καὶ ἀντιπρόσωποι τοῦ ἀσθενοῦς φύλου δὲν ἔλειψαν· περὶ τὰς δέκα Ἀγγλίδας καὶ Ἀμερικανίδας ἐτίμησαν τὰς συνεδριάσεις μας διὰ τῆς συμμετοχῆς των, καὶ ἔνιαι αὐτῶν ἔλαβον εἰς τὰς συζητήσεις τῶν τμημάτων τὸν λόγον.

Κατὰ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐργασιῶν του, τὸ Συνέδριον διηρέθη εἰς τρία τμήματα, εἰς ἕκαστον τῶν ὁποίων ὑπεβλήθησαν τὰ ἐπίσης εἰς τρεῖς κατηγορίας καταταχθέντα ζητήματα, ἐφ' ὧν ἔμελλε ν' ἀσχοληθῇ. Τὰ ζητήματα τοῦ Α' τμήματος ἀφαιρῶν εἰς τὴν ποινικὴν καὶ τὴν περὶ τῶν φυλακῶν νομοθεσίαν, τὰ τοῦ Β' εἰς τὴν ἐσωτερικὴν τῶν φυλακῶν διεύθυνσιν, τὰ τοῦ Γ' τέλος εἰς τὴν χειραγώγησιν τῶν ἀπολυομένων κατὰδικῶν, καὶ τὴν τῶν ἀνηλίκων ἐγκληματῶν ἀνατροφὴν, δηλονότι εἰς τὴν πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος.

Ν' ἀναφέρω ἐνταῦθα λεπτομερῶς, ἔστω καὶ ν' ἀναγνώσω ἀπλῶς τὸ κείμενον τῶν ἀποφάσεων, καθ' ὃ ἐκτενῶν, νομίζω ὅτι δὲν εἶναι ἐνδιαφέρον· διὰ συντόμων δὲ θέλω δώσῃ περίληψιν αὐτῶν, ἀναπτύσσων μόνον ἐκεῖνας αἰς νομίζω μᾶλλον ἐνδιαφερούσας ἡμῖν.

Τὸ πρῶτον τμῆμα ἀπεφάνθη, ὅτι καλὸν εἶναι ν' ἀφίηται, ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, διακριτικὴ τις ἐξουσία τῷ διευθυντῇ τῆς φυλακῆς, ὅπως ἐφαρμόζῃ τὴν ποινὴν ἀναλόγως τῆς ἠθικῆς κατὰστάσεως τοῦ κατὰδίκου· ὅτι συμφέρει νὰ γίνῃ παρὰδεκτὴ ἀφομοίωσις τις τῶν στερητικῶν τῆς ἐλευθερίας ποινῶν, ὥστε νὰ μὴν ἔχωμεν ὅπως νῦν, κράτησιν, φυλάκισιν, εἰρκτὴν, δεσμὰ, πρόσκαιρα ἢ ισόβια, ἀλλὰ φυλάκισιν διαφερόουσιν κατὰ τὸ διάστημα τοῦ χρόνου· ὅτι εἶναι ἀναγκαία ἡ ὑπαρξίς κεντρικῆς τινος ἀρχῆς, ἥτις νὰ ἐπιβλέπῃ πᾶσας τὰς ἐν τῷ κράτει φυλακάς.

Τὸ δεύτερον τμῆμα ἀπεφάνθη ὅτι συμφέρει οἱ φύλακες νὰ ἐκπαιδεύωνται θεωρητικῶς καὶ πρακτικῶς πρὶν ἢ διορισθῶσιν ὀριστικῶς, καὶ ὅτι πρὸς εὐρεσιν καλῶν δεσμοφυλάκων, κύριον προσὸν εἶναι ἡ μονιμότης αὐτῶν ὅπως μορφωθῶσιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ· ὅτι ἡ ὑπὸ ὄρον ἀπόλυσις πρέπει νὰ συστηθῇ εἰς τὴν φροντίδα τῶν κυβερνήσεων ὡς θεσμὸς ἀξίος λόγου· ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἀπομονώσεως δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἄνευ διακρίσεως φυλῆς καὶ κοινωνικῆς θέσεως, ἐκτὸς μόνον ἐν περιπτώσει ἀσθενείας σωματικῆς ἢ νοητικῆς τοῦ κατὰδίκου.

Τὸ τρίτον τμῆμα ἀπεφάνθη, ὅτι συμφέρει νὰ ἐπεκταθῇ ὅσον τὸ δυνατόν ὁ θεσμὸς τῆς δι' ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας προστασίας τῶν ἀπολυομένων, τοῦ κράτους βοηθοῦντος μόνον χρηματικῶς καὶ ἠθικῶς, χωρὶς ν' ἀποδίδῃ οὐδένα ἐπίσημον χαρακτῆρα.

Ὅτι διὰ τοὺς ἀνήθους ἐγκληματίας, τοὺς μὴ τιμωρουμένους καθ' ὃ ἀκαταλογίστους ἀλλὰ κρατούμενους ἵνα ἀνατρεφῶσι, τὸ καταλληλότερον μέσον εἶναι νὰ τίθενται παρὰ τινι οἰκογενείᾳ, καὶ μόνον ἐν ἐλλείψει τοιαύτης προθύμου νὰ τοὺς δεχθῇ, νὰ κλείωνται εἰς καταστήματα, ἅτινα πρέπει κατὰ τὸ δυνατόν νὰ φέρωσι τὸν τύπον τῆς οἰκογενειακῆς ζωῆς, ἀπλῆς, ἀναλόγου τῇ κοινωνικῇ τάξει τῶν ἀνατρεφόμενων παιδίων· ὅτι ταῦτα ν' ἀσχολῶνται εἰς ἐργασίας τοιαύτας, δι' ὧν εὐκόλως νὰ πορίζωνται τὰ πρὸς τὴ ζῆν.

Ὅτι πρὸς πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος καλὸν εἶναι ὁ θεσμὸς τῶν συνθηκῶν ἐκδόσεως τῶν ἐγκληματιῶν νὰ γενικευθῇ, καθισταμένων ὅσον ἐνεστὶν ὁμοιομόρφων, — ὅτι πρὸς καταπολέμησιν τῆς ὑποτροπῆς μέσῃ πρακτικᾷ εἶναι σύστημα ποινικὸν ἀναμορφωτικόν, ἔχον ὡς συμπλήρωμα τὴν ὑπὸ ὄρον ἀπόλυτον, καὶ ἡ ὀλιγώτερον συχνὴ χρῆσις ποινῶν βραχείας διαρκείας κατὰ τῶν ἐκ συνηθείας ἐγκληματιῶν, πρὸς δὲ νὰ ἐρίζηται ἀκριβῶς ἐν ταῖς διαφόροις νομοθεσίαις ἡ ἐπιβάρυνσις τῶν ποινῶν ἣν ἠθάλεν ὑποστῇ ὁ καθ' ὑποτροπὴν ἀμαρτάνων.

Καὶ τοιαῦται μὲν γενικῶς αἱ τοῦ Συνεδρίου ἀποφάσεις, ὀλίγας δὲ τὰς ὁποίας νομίζω ὡς ἰδιαιτέρως καὶ ἡμῶν ἐνδιαφερούσας θέλω ἐξετάσει λεπτομερέστερον.

Εἰς τὸ ζήτημα ἂν ὁ θεσμὸς γενικῆς ἐπιθεωρήσεως ἢ διευθύνσεως τῶν φυλακῶν εἶναι χρήσιμος, τὸ Συνέδριον ὁμοφώνως δι' ἀναστάσεως ἐψήφισεν, ὅτι, οὐχὶ μόνον εὐκτέα, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαστὰ ἐν ἑκάστῳ κράτει ἡ ὑπαρξίς τοιαύτης κεντρικῆς ἀρχῆς. Ἐὰν λάβῃ τις ὑπ' ὄψιν τὰ σήμερον παντοῦ σχεδὸν γινόμενον θεκτὸν σύστημα φυλακῶν, καθ' ὃ χρειάζεται ἐνότητος ἐνεργείας ὑφ' ὅλας τὰς ἐπόψεις τῆς διοικήσεως, θέλει ὁμολογήσῃ ὅτι ὁ θεσμὸς οὗτος εἶναι ἀναπόφευκτος. Τὰ πλεῖστα τῶν κρατῶν παρεδέχθησαν αὐτὸν, τὰ δ' ἐν τισιν ἐπιτευχθέντα εὐχρεστὰ ἀποτελέσματα, ὀφειλόμενα, κατὰ τὴν κοινὴν ὁμολογίαν, κατὰ μέγα μέρος εἰς τὴν ἀκούραστον καὶ συνεχῇ δραστηριότητά τῶν διευθυνόντων τὰς φυλακὰς τοιούτων εἰδικῶν ὑπαλλήλων, μαρτυροῦσι κάλλιον παντὸς ἄλλου ὑπὲρ τοῦ θεσμοῦ. Ἐν Σουηδίᾳ λ. χ. γενικὸς διευθυντὴς τῶν φυλακῶν εἶναι ὁ κ. Almqvist, γερουσιαστῆς, ἀνὴρ κατέχων διακεκριμένην ἐν τῇ κοινωνίᾳ θέσιν, ὅστις ἀπὸ εἰσοσκετίας καὶ πλέον ἀσχολεῖται εἰς τὸ ἔργον αὐτὸ, καὶ κατέστη εἰδικὸς, ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἀπάσῃ τῆς γνώμης τοῦ ἀκουσμένης. Ὑπ' ἄλληλος ἀνώτερος, ἔχων τὰς ἀπαιτούμενας γνώσεις, ἔχων δικαιοδοσίαν ἱκανὴν, καὶ ἀποκλειστικῶς ὑπὲρ τῶν φυλακῶν ἀσχολούμενος, δύναται νὰ ἐπιτύχῃ πολλά. Σήμερον παρ' ἡμῶν αἱ φυλακαὶ ὑπάγονται εἰς ἐν τῶν τμημάτων τοῦ ὑπουργείου τῶν ἐσωτερικῶν, τοῦ ὁποίου ὁ προϊστάμενος δὲν ἔχει βεβαίως οὐδὲ τὸν ὕλικόν καιρὸν περὶ αὐτῶν ἰδιαιτέρως ν' ἀσχοληθῇ.

Ἡ ἀνάγνωσις μόνη τοῦ Β' ζητήματος τοῦ Β' τμήματος ἔχοντος ὡς ἑξῆς: «Πρέπει ἡ σύστασις σχολείων προπαρασκευαστικῶν διὰ τοὺς προϊσταμένους τῶν φυλακῶν νὰ θεωρηθῇ ἀπλῶς εὐκτέα ἢ χρήσιμος διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου» καταδεικνύει ποίαν σημασίαν ἀκοδίδουσι σήμερον εἰς τὸ προσωπικόν

των φυλακῶν, ὥστε καὶ σχολεῖα νὰ συσταίνωνται πρὸς μόρφωσιν τοιούτων ὑπαλλήλων. Ὁ εἰσγηγὴς κ. Bellgrani Scalia (ἐπιθεωρητὴς τῶν φυλακῶν ἐν Ἰταλίᾳ) ὑπεστήριξε θερμότατα τὴν σύστασιν σχολείων διὰ τοὺς δεσμοφύλακας, λέγων ὅτι ἐν Ἰταλίᾳ ὅπου ἀπὸ τινος ἐσύστησαν τοιαῦτα ἔσχον λίαν εὐάρεστα ἀποτελέσματα. Ὅτι ἡ σύστασις των εἶναι ἰδίως χρήσιμος, καὶ μάλιστα ἀνγκυαία εἰς τὰ μεγάλα κράτη». Κατὰ τὴν ἐπὶ τούτου συζήτησιν ἤκουσα πλείστους διευθυντὰς φυλακῶν διαφόρων κρατῶν τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, ἀνομολογοῦντας, ὅτι τὸ κυριώτερον πρόσωπον πρὸς ἐπίτευξιν καλῶν ἀποτελεσμάτων ἐπὶ τῶν φυλακισμένων εἶναι ὁ δεσμοφύλαξ. Οὗτος καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν συναναστρέφεται τὸν κατὰδικον, τὸ παράδειγμά του λεληθάτως ἐνεργεῖ ἐπ' αὐτοῦ διὰ τῆς συμπεριφορᾶς του, αὐστηρᾶς πλὴν δικαίας καὶ συμπάθοος, ἐπιτυγχάνει παρὰ τῷ κατὰδικῳ βελτίωσιν, ἣν οὔτε αἱ πειθαρχικαὶ ποιναὶ, οὔτε οἱ λίγοι τοῦ διευθυντοῦ, σπανιώτερον καὶ ἐπὶ βραχὺ βλέποντος αὐτὸν δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι.

Εἰς τὰ μικρὰ κράτη, ὅπου αἱ θέσεις τῶν δεσμοφυλάκων εἶναι ὀλίγαι, δὲν συμφέρει βεβαίως ἡ πρὸς τοιούτων σχολείων εἰς διάφορα ὅμως μέρη διωργανίσθῃσαν ἐν τῇ φυλακῇ ἐσπερινὰ σχολεῖα, ὅπου, ὁ διευθυντὴς ἢ ἄλλος ὑπάλληλος τῆς φυλακῆς, προσπαθεῖ, διὰ καταλλήλων διδαγμάτων νὰ μορφώσῃ τοὺς φύλακας πρὸς τὸ ἔργον των. Ἐν τούτῳ δυνάμεθα ν' ἀπομνησθῶμεν καὶ τῶν ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου οἱ φύλακες ἐκλέγονται μεταξὺ τῶν ἀφυπηρετησάντων ποινικῶν τῶν ἐχόντων ποιητικὰ καλῆς διαγωγῆς, διορίζονται ἐπὶ ἑφτάμηνον δοκιμασίᾳ καὶ ἂν δώσωσι δείγματα ἱκανότητος, τότε διορίζονται ὁριστικῶς, μὴ παύμενοι ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ποινὰς, ὧν δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις ἐν τῇ φυλακῇ, πρὸς τήρησιν τῆς πειθαρχίας, ὑπῆρξε ζωντὰ συζήτησις διὰ τὰς σωματικὰς ποινὰς, δηλ. τὴν τοῦ βασάνου καὶ ἄλλας τοιαύτας, ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν ὁποίων ἐπέμειναν μόνον οἱ Ἀγγλοὶ, οἱ Σουηδοὶ καὶ οἱ Δανοί. Τὸ Συνέδριον δι' ἀναστάσεως, ἐξαίρουμένων τῶν ἀντιπροσώπων τῶν τριῶν ὡς εἴρηται κρατῶν, ἀπεφάνθη ὑπὲρ τῆς καταργήσεώς των, συνήνωσα δὲ καὶ ἐγὼ μετὰ τῶν λοιπῶν τὴν ἀθροὺν μου φωνήν, ὑποβαλὼν καὶ ἰδίαν περὶ τούτου πρότασιν.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑπὲρ ὅρον ἀπολύσεως ἐγένετο μακρὰ συζήτησις. Ἐκτὸς τῆς Ἰρλανδίας, ὅπου ἡ ἐπιτυχία τοῦ συστήματος αὐτοῦ τοῦ ἐπονομασθέντος Ἰρλανδικοῦ εἶναι λίαν γνωστὴ, ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ἐν ταῖς ἀποικίαις τῆς εἰσῆχθη πρὸ πολλοῦ, καὶ ἔδωκε καλὰ ἀποτελέσματα. Ἀλλ' ἀπὸ τοῦ 1872 εἰσῆχθη ἐν Βρυαρίᾳ, ἀπὸ δὲ τοῦ 1875 καὶ ἐν Κροατίᾳ· κατὰ τὰς πληροφορίες δὲ ἃς ἔδωκαν οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν δύο κρατῶν, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι καὶ ἐκεῖ τὰ ἀποτελέσματα εἶναι λίαν εὐάρεστα. Ἐν Βρυαρίᾳ λ. χ. ἐπὶ 6000 φυλακισμένων (ἀριθμοῦ περίπου καθ' ἡμέραν), καταδικασθέντων εἰς ποινὰς ἀπὸ τριῶν μηνῶν μέχρι ἰσοβίων, δεσμῶν ἀπὸ τοῦ 1872 μέχρι τῆς 1 Ἰανουαρίου 1878, ἀπελύθησαν ὑπὸ ὅρον 1599, μεταξὺ τῶν ὁποίων πολλοὶ κατα-

δικασθέντες διὰ βερέα ἐγκλήματα, τόσον κατὰ τοῦ ἀτόμου ὥς καὶ κατὰ τῆς ιδιοκτησίας. Ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀριθμοῦ, καὶ ὑπὸ ἀστυνομικὴν ἐπιτήρησιν λίαν αὐστηράν, ἐν τῷ ἐξαεταί διαστήματι μόνον κατὰ 59 ἠνγκάσθησαν ν' ἀνακαλέσωσι τὴν ἀπόλυσιν, ἐκ τῶν ὁποίων 56 ἐγκλημάτισαν καθ' ὑποτροπὴν, 3 δὲ πκρέβησαν τοὺς ὅρους τῆς ἀπολύσεως των.—Ἐν Κροατίᾳ, ὅπου ὁ θεσμός οὗτος ἐφηρμόσθη κατὰ τὰ 1876 καὶ 1877, ἐπὶ 300 ἀπολυθέντων μόνον 7 ἀνεκλήθησαν, καὶ οὗτοι ἕνεκα παραβάσεως τῶν ὅρων τῆς ἀπολύσεως (δηλ. παράλειψις τοῦ νὰ παρουσιασθῶσιν εἰς τὴν ἀστυνομίαν καθ' ὠρισμένα χρονικὰ διαστήματα, ἀλλαγὴ διαμονῆς ἄνευ εἰδοποιήσεως τῆς ἀρχῆς, καὶ ἄλλα τοιαῦτα παραπτώματα).

Ὁ θεσμός τῆς ὑπὸ ὅρον ἀπολύσεως εἶναι χρησιμώτατος, διότι εἶναι ἐν μέσῳ στάδιον μεταξὺ τοῦ ἐν τῇ φυλακῇ περιορισμοῦ καὶ τῆς ἐντελοῦς ἐλευθερώσεως, ὅποτε συχνὰ ἄνευ κακῆς προθέσεως, ἀλλ' ἐκ τῆς αἰφνιδίας μεταβολῆς καὶ τῆς μέθης τῆς ἐλευθερίας ὑποπίπτει τις εἰς παραπτώματα. Ἡ ἐπίβλεψις ἣν ὁ ὑπὸ ὅρον ἀπολυθεὶς ἐνεργεῖ ἐφ' ἑαυτοῦ ἐπὶ μῆνας ἢ καὶ ἐπὶ ἔτη ἔχει ἀναντιρρήτως ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος του, καὶ ἐπὶ τοῦ μετέπειτα βίου του. Ὅπως ἐπιτευχθῶσι τοιαῦτα ἀποτελέσματα, πρέπει ὁ θεσμός νὰ ἐφαρμόζηται καλῶς. Πρῶτον πάντων ὁ κατὰδικος πρέπει νὰ γνωρίζῃ, ὅτι δὲν εἶναι χάρις, ἣν ἀποκτᾷ κατὰ βούλησιν τοῦ διευθυντοῦ ἢ ἄλλου ὑπαλλήλου τῆς φυλακῆς, ἀλλ' αὐτὸς μόνος διὰ τῆς καλῆς του διαγωγῆς, τῆς ἐπιμελείας του περὶ τὴν ἐργασίαν, καὶ τῆς εὐκρινούς του μεταμελείας, τῶν ὁποίων πρέπει νὰ δώσῃ ἀληθῆ δείγματα, δύναται νὰ ἐπιτύχῃ τὴν εὐνοίαν αὐτῆν. Μετὰ τὴν ἀπόλυσιν ἀπαιτεῖται αὐστηρὰ ἐπίβλεψις τῆς ἀστυνομίας, ὥστε νὰ γνωρίζῃ ὁ ἀπολυθεὶς ὅτι εἰς τὸ ἐλάχιστον παράπτωμα θέλει συλληφθῆ καὶ ἀπολέσει τὸ πλεονέκτημα τοῦτο· καθ' ὅτι ὁ καιρὸς ὃν διήλθεν ἔξω τῆς φυλακῆς δὲν τῷ λογίζεται, καὶ ἐπομένως πρέπει νὰ ὑποστῇ ἐκ νέου φυλάκισιν ὅπως συμπληρώσῃ τὸ ὅλον διάστημα τῆς ποινῆς εἰς ἣν καταδικάσθη.

Παρ' ἡμῖν, ὅπου, ὥς ἐκ τῆς ἐλευσινῆς καταστάσεως τῶν φυλακῶν, οἱ κρατούμενοι, ὅσον περισσότερον διαμένουσιν ἐν αὐταῖς, τόσῳ μᾶλλον ἐξαχρειοῦνται, γινόμενου τοῦ συστήματος δεκτοῦ, καὶ ἐφαρμοζομένου ὑπὸ τοὺς ὡς ἄνω ὅρους, νομίζω ὅτι δύναται νὰ δώσῃ ὡς καὶ ἄλλοι εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος, ἂν ἡ ποινὴ τῆς ἀπομονώσεως πρέπει νὰ ὑφίσταται προποιοῦσας ἀναλόγως τῆς ἐθνικότητος, τῆς κοινωνικῆς θέσεως καὶ τοῦ φύλου τῶν ἐγκληματούντων, ἐγένετο ἐπίσης ζήτηρὰ συζητήσεως. Ἡ λέξις ἐθνικότης δὲν ἐλήφθη εἰς τὴν γενικὴν τῆς σημασίαν τῆς πολιτικῆς διακρίσεως, ἀλλ' εἰς τὴν τῆς ἐθνογραφικῆς μᾶλλον· ἂν δηλ. εἰς κράτος ἀριθμοῦν πληθυσμὸν διαφόρων φυλῶν, ὅσον ἐν Ρωσίᾳ, Αὐστρίᾳ, Ἀγγλίᾳ καὶ ἄλλοις πρέπει ἡ ἀπομόνωσις νὰ ἐφαρμόζηται ἐπὶ ὅλων ἀπαράλλακτως.

Ἐκ τῆς συζητήσεως προέκυψαν παρατηρήσεις, ἃς νομίζω χρήσιμον ν' ἀναφέρω. Καὶ πρῶτον παρ' ἀντιπροσώπων Ἀγγλῶν καὶ Ὁλλανδῶν ὁμολογήθη,

ὅτι ἐν ταῖς ἀποικίαις των ἐρημόσθη ἢ εἶναι ἐν τῷ ἐφαρμοζέσθαι, γενομένου παραδεκτοῦ κατόπιν παρατηρήσεων, ὅτι καὶ οἱ γηγενεῖς τῶν θερμῶν ἐκείνων κλιμάτων δύνανται νὰ ὑποστῶσι τὴν τοιαύτην φυλάκισιν. Ὁ χρόνος τῆς ἀπομακρύνσεως θέλει ὁρισθῇ βεβαίως ἐκασταχοῦ, ἀναλόγως τῆς ἰδιοσυγκρασίας τοῦ πληθυσμοῦ, καὶ τῶν λοιπῶν τοπικῶν περιστάσεων, ἀλλὰ κατ' ἀρχὴν παντοῦ δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῇ.

Ἐν Οὐγγαρία κατοικοῦσιν, ὡς γνωστὸν, διάφοροι φυλαί, ἢ μᾶλλον ἐθνικότητες· ἦτοι Οὐγγροὶ, Σλάβοι, Σέρβοι, Ρωμοῦνοι, Ἰουδαῖοι καὶ εἰς τινες ἄλλοι. Οἱ λαοὶ οὗτοι, τῶν ὁποίων ἡ διανοητικὴ ἀνάπτυξις εἶναι ἀκόμη μᾶλλον περιορισμένη, μετὰ 3 — 4 ἐβδομάδων διάστημα συνειθίζουσιν εἰς τὴν ἀπομόνωσιν. Μόνοι οἱ Ἀθίγγανοι, ἡ ἀσύντακτος καὶ ὅλως ἰδιώτερον βίον διάγουσα φυλὴ αὕτη, φαίνεται ἀδύνατον νὰ ὑποταχθῇ. Ἀμα τις ἐξ αὐτῶν φυλακισθῇ ἄρχεται κλαίων καὶ ὀδυρόμενος, μὴ παύων ἕως οὗ ἀπολυθῇ.

Ἐκ τῶν παρατηρήσεων αὐτῶν καὶ ἐκ τοῦ παραδείγματος μεσημβρινῶν λαῶν, οἷον τῆς Ἰταλίας, Γαλλίας καὶ Ἰσπανίας κρίνων, νομίζω ὅτι καὶ παρ' ἡμῖν δὲν ἀντίκειται φυσικόν τι πρόσκομμα εἰς τὸ νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ σύστημα τῆς ἀπομονώσεως, ἰδίως μάλιστα δι' ὀλιγοχρονίους ποινὰς, ὅπως λ. χ. ἐγένετο ἐν Γαλλίᾳ ὅπου, διὰ νόμου τοῦ 1875, ἅπαντες οἱ εἰς φυλάκισιν μέχρις ἐνὸς ἔτους καταδικασθέντες ὑφίστανται αὐτὴν ἐν ἀπομονώσει.

Ταῦτα ἐν συνόψει τὰ κατὰ τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου οὕτινος ἡ λήξις ἐκηρύχθη τὴν 14/26 Αὐγούστου τοῦ 1878. Ἐπὶ τῇ ἐκφρασθείτῃ ἐπιθυμίᾳ ἐν εἰδῇ προσκλήσεως τῶν Ἰταλῶν ἀντιπροσώπων, ἀπεφασίσθη, προκαταρκτικῶς βεβαίως, ὅτι τὸ προσεχές Συνέδριον θέλει συνέλθει ἐν Ῥώμῃ.

Τόσον οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν διαφόρων Κυβερνήσεων, ὡς καὶ ἅπαντα τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου ἐτύχουμεν παρὰ τῇ Σουηδικῇ Κυβερνήσει καὶ ἐν γένει ἐν Στοκκόλμῃ δεξιώσεως λίαν ἐγκαρδίου καὶ κολακευτικῆς. Ἡ πόλις τῆς Στοκκόλμης, οἱ Σουηδοὶ μέλη τοῦ Συνεδρίου, προσέφεραν ἡμῖν γεύματα καὶ ἐσπερίδας· ὁ διοικητὴς τῆς παρκειμένης πόλεως Οὐπσάλης, τοῦ κέντρου αὐτοῦ τῶν φώτων ἐν τῷ ἀπωτάτῳ βορρᾷ, ἐγένετο ὁ ὁδηγὸς μας ἀνὰ τὴν πόλιν ἵνα δείξῃ ἡμῖν τὸ προχιλιετὲς Πανεπιστήμιον, τὴν περίφημον βιβλιοθήκην καὶ τὰ ἄλλα ἀξιοπεριέργα καὶ ἱστορικὰ μνημεῖα. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς τῶν φυλακῶν ἐπέδειξεν ἡμῖν ὅλας τὰς ἐν τῇ πρωτεύουσῃ καὶ ταῖς πέριξ φυλακάς, δίδων μετὰ προθυμίας ἰδιαιτέρας ὅλας τὰς λεπτομερεστέρας πληροφορίας περὶ παντὸς ἀφορῶντος εἰς τὸ σύστημα καὶ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν.

Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Ὁσκάρ ὁ Γ', θέλων νὰ τιμήσῃ τὴν εἰς τὴν πρωτεύουσαν αὐτοῦ συνεληθοῦσαν ἐκδήλωσιν ἦλθεν ἐπὶ τούτῳ ἐκ τῆς ἐν Νορβηγίᾳ 18 ὅλας ὥρας διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἀπεχούσης θερινῆς διαμονῆς τοῦ εἰς Στοκκόλμην. Τὴν ἐνάτην ὥραν π. μ. τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐπιτροπὴ συγκειμένη ἐξ ἐνὸς ἀντιπροσώπου παρ' ἐκάστου κράτους παρουσιάσθη εἰς τὴν Α. Μ. ἥτις μετὰ πολλοῦ ἐνδιαφέροντος ἠρώτησεν ἕνα ἕκαστον περὶ τῶν κατὰ τὰς φυλακάς τοῦ κρά-

τους του, ἔδειξε δὲ ὅτι ἦν ἐνήμερος τοῦ ζητήματος ὥς πάντες οἱ ἐν τῷ Συνεδρίῳ παρακαθήμενοι.

Ὁ υἱὸς καὶ ἄξιος διάδοχος τοῦ γνωστοῦ συγγραφέως τῆς πραγματείας *Des peines et des prisons* (περὶ ποινῶν καὶ φυλακῶν) δὲν ἠδύνατο κάλλιον νὰ δηλώσῃ τὸ πρὸς τὸν αἰμννῆστον αὐτοῦ πατέρα τὸν βασιλέα Ὁσκάρ τὸν Α'. σέδας, ἢ ἐπισκεπτόμενος τὸ διεθνὲς Συνέδριον, τὸ συνέλθον, ὅπως ἐργασθῇ περὶ βελτιώσεως τῶν φυλακῶν, ἐν τῇ πρωτεύουσῃ ἐκείνου, ὅστις πρὸ ἡμίσεος σχεδὸν αἰῶνος ἤγειρε τὴν φωνὴν ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τῶν ἀτυχῶν πλασματῶν, ἃ μοῖρα κακὴ ἐχώρισε τῆς κοινωνίας, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ ὁποῖου ἡ Σουηδία ὀφείλει τὰς ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ πραγματοποιηθείσας προόδους.

Τὴν 11 ὥραν π. μ. τῆς ἰδίης ἡμέρας ἡ Α. Μ. ὁ βασιλεὺς ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ἐπιτελείου του εἰσῆλθεν εἰς τὴν κίθουσαν τοῦ Συνεδρίου, παρέμεινε δὲ μέχρι τέλους τῆς συνεδριάσεως ἐπὶ 1 $\frac{1}{2}$ ὥραν, ἀκολουθήσας μετὰ πασιφανῶς μεγάλου ἐνδιαφέροντος τὰς συζητήσεις. Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίης ἡμέρας ἡ Α. Μ. ἐξένισε τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου εἰς τὸ ἐξοχικόν τῆς ἀνάκτορον Drottningholm ὅπου εἰς τὸ παρατεθὲν δεῖπνον, χαιρετίσας ἡμῖν τὸ καλῶς ἦλθατε, διὰ χολακρευτικῶν λόγων, προσέτιεν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν καὶ πρόοδον τοῦ διεθνοῦς ποινολογικοῦ Συνεδρίου.

Καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατὰ τὸ Συνέδριον, τοῦ ὁποῖου ἐλπίζω ὅτι αἱ σκέψεις καὶ ἀποφάσεις δὲν θὰ μείνωσιν ἄνευ ἀποτελέσματος ἐπὶ τῆς ἐν γένει περὶ φυλακῶν καὶ φυλακισμένων μερίμνης τῶν διαφόρων κυβερνήσεων. Εὐχῆς δ' ἔργον θὰ ᾔτον, ἂν καὶ παρ' ἡμῖν ἠδύνατο νὰ δοθῇ κάποιαι ὠθησις, ὅπως ἡ κοινὴ γνώμη ἐπιληφθῇ τοῦ ζητήματος τούτου δεικνύουσα τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ καὶ εἰς ἄλλα μέρη ἐπέφερε τόσον εὐάρεστα ἀποτελέσματα.

Ἡ κυβέρνησις, ἐπιθυμοῦσα ἐκ τῶν ἐνόντων νὰ ἐπιφέρῃ βελτιώσεις τινὰς, ἀπεφάσισε τὴν μετετροπὴν τοῦ ἐν Αἰγίνῃ ὑπὸ τοῦ Κυβερνήτου κτισθέντος ὀρφανοτροφείου καὶ μέχρι τοῦδε μείναντος ἀχρήστου, εἰς φυλακὴν. Εἰς ταύτην προσεχῶς ἀποπερατουμένην, μεταφέρονται οἱ ἐν ταῖς ἐνταῦθα φυλακαῖς κατὰδικοι, τοῦ Μενδρεσσέ μένοντος ὡς ἐξεταστικῆς φυλακῆς τῶν ὑποδίκων. Εἰς τὴν νέαν αὐτὴν φυλακὴν θέλουσιν ὑπάρχει, ὡς ἀκούω, τμήματα πρὸς χωρισμὸν κυρίως τῶν ἀνῆστων, τῶν κατὰ πρῶτον ἐγκληματούντων, ἀπὸ τῶν ἐκ συνηθείας κακούργων, ὅπερ καὶ τὸ οὐσιωδέστατον. Παρεκτὸς τούτου ἐλήφθη πρόνοια ἵνα καταστῇ δυνατὴ μία κατὰτάξις καὶ χωρισμὸς κατ' εἶδος ἐγκλήματος. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι τὸ πρῶτον τοῦτο βῆμα πρὸς βελτίωσιν τῶν παρ' ἡμῖν ἀκατονομάστων φυλακῶν θέλει στεφθῇ δι' ἐπιτυχίας, ἐνθαρρυνούσης τὴν κυβέρνησιν εἰς μέτρα σπουδαιότερα καὶ γενικώτερα πρὸς πλήρωσιν τῆς γενομένης ὁσημέραι ἐπαισθητοτέρας κοινωνικῆς αὐτῆς ἀνάγκης.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Γ. ΣΚΟΥΖΕΣ.